

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

«Татарстан Республикасы муниципаль районнарының жирле үзидарә органнарына муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат жыю буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен бирү турында»

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2015 елның 17 октябрдә
кабул ителде

1 статья. Әлеге Законның жайга салу предмети

Әлеге Закон «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару (вәкиллеке) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында» 1999 елның 6 октябрдәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистры турында» 2009 елның 9 февралдәге 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы муниципаль районнарының жирле үзидарә органнарына (алга таба – жирле үзидарә органнары) муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат жыю буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен (алга таба – дәүләт вәкаләтләре) бирүгә бәйле мөнәсәбәтләренә жайга сала.

2 статья. Жирле үзидарә органнарына бирелә торган дәүләт вәкаләтләре

1. Жирле үзидарә органнарына муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат жыю буенча дәүләт вәкаләтләре бирелә.

2. Жирлекләрдән кәргән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат дигәндә, «Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистры турында»

2009 елның 9 февралендәге 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 5 статьясында күрсәтелгән мәгълүмат аңлашыла.

3 статья. Жирле үзидарә органнарына дәүләт вәкаләтләре бирелә торган Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре исемнәре

Дәүләт вәкаләтләре Татарстан Республикасының түбәндәге муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнарына бирелә:

Әгерже муниципаль районы, Азнакай муниципаль районы, Аксубай муниципаль районы, Актаныш муниципаль районы, Алексеевск муниципаль районы, Әлки муниципаль районы, Әлмәт муниципаль районы, Апас муниципаль районы, Арча муниципаль районы, Этнә муниципаль районы, Баулы муниципаль районы, Балтач муниципаль районы, Бөгелмә муниципаль районы, Буа муниципаль районы, Югары Ослан муниципаль районы, Биектау муниципаль районы, Чүпрәле муниципаль районы, Алабуга муниципаль районы, Зәй муниципаль районы, Зеленодольск муниципаль районы, Кайбыч муниципаль районы, Кама Тамагы муниципаль районы, Кукмара муниципаль районы, Лаеш муниципаль районы, Лениногорск муниципаль районы, Мамадыш муниципаль районы, Менделеевск муниципаль районы, Минзәлә муниципаль районы, Мөслим муниципаль районы, Түбән Кама муниципаль районы, Яңа Чишмә муниципаль районы, Нурлат муниципаль районы, Питрәч муниципаль районы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Саба муниципаль районы, Сарман муниципаль районы, Спас муниципаль районы, Тәтеш муниципаль районы, Тукай муниципаль районы, Теләче муниципаль районы, Чирмешән муниципаль районы, Чистай муниципаль районы, Ютазы муниципаль районы.

4 статья. Жирле үзидарә органнарына дәүләт вәкаләтләре бирелә торган вакыт

Жирле үзидарә органнарына дәүләт вәкаләтләре чикләнмәгән вакытка бирелә.

5 статья. Жирле үзидарә органнарына тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен финанс ягыннан тәмин итү

1. Жирле үзидарә органнарына тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен финанс ягыннан тәмин итү Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2. Жирле үзидарә органнары тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләренәң гомуми күләмен билгеләү өчен нормативларны исәпләп чыгару Жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат жью буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләренәң

гомуми күләмен билгеләү өчен нормативларны исәпләп чыгару методикасы нигезендә әлеге Законга кушымта буенча башкарыла.

3. Жирле үзидарә органнары тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләр күләме чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

6 статья. Жирле үзидарә органнары тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарә органнарына түләүсез файдалануга тапшырыла торган матди чаралар

1. Татарстан Республикасы милкендәге матди чаралар әлеге Законда каралган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәмин итү кирәк булганда, тапшырыла торган матди чаралар исемлеге нигезендә жирле үзидарә органнарына түләүсез файдалануга тапшырыла.

2. Тапшырыла торган матди чаралар исемлеген әзерләү, раслау һәм матди чараларны тапшыру турында карар кабул итү Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын оештыру һәм алып бару өлкәсендәге вәкаләтле органының жирле үзидарә органнары тәкъдимнәрен исәпкә алып әзерләнган мөрәҗәгатә нигезендә башкарыла.

7 статья. Дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда жирле үзидарә органнарының хокуклары һәм бурычлары

1. Жирле үзидарә органнары дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибенә бәйле эшчәнлекне камилләштерү буенча тәкъдимнәр жиберергә;

2) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарында дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча мәгълүмати, консультатив, оештыру һәм методик ярдәм алырга;

3) муниципаль берәмлекнең уставында каралган очракларда һәм тәртиптә дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен үз матди ресурсларыннан һәм финанс чараларыннан файдаланырга;

4) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының әлеге Закон таләпләрен бозуларны бетерү буенча язма күрсәтмәләренә суд тәртибендә шикаять белдерергә;

5) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар чыгарырга.

2. Жирле үзидарә органнары дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен җаваплы вазыйфай затларны билгеләргә;

2) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын оештыру һәм алып бару өлкәсендәге вәкаләтле органына «Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистры турында» 2009 елның 9 февралендәге 14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда мәгълүмат бирергә;

3) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының әлеге Закон таләпләрен бозуларны бетерү буенча язма күрсәтмәләрен үтәргә;

4) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди чараларның исәбен алып барырга һәм алардан тиешлечә файдалануны тәэмин итәргә;

5) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән финанс чараларыннан максатчан билгеләнештә файдаланырга;

6) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын оештыру һәм алып бару өлкәсендәге вәкаләтле органына квартал саен дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшырырга;

7) җирле үзидарә органнарының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруларын тикшереп торуну башкаруда Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына кирәкле ярдәм күрсәтергә;

8) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру туктатылган очракта файдаланылмаган финанс чараларын, шулай ук матди чараларны кайтарырга.

8 статья. Җирле үзидарә органнары дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокуклары һәм бурычлары

1. Җирле үзидарә органнары дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

1) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру барышында җирле үзидарә органнары һәм (яисә) аларның вазыйфай затлары тарафыннан җибәрелгән хокук бозуларны бетерү, шул исәптән әлеге Закон таләпләрен бозуларны бетерү буенча язма күрсәтмәләр бирергә;

2) җирле үзидарә органнарының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча эшчәнлеген координацияләүне гамәлгә ашырырга;

3) дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле документлар, мәгълүмат һәм материаллар соратып алырга.

2. Җирле үзидарә органнары дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) җирле үзидарә органнарының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча тәкъдимнәрен карарга;

2) җирле үзидарә органнарының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруларын тикшереп торуну башкарырга;

3) жирле үзидарә органнары дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда аларга мәгълүмати, консультатив, оештыру һәм методик ярдәм күрсәтергә.

9 статья. Дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында жирле үзидарә органнарының хисап бирү тәртибе

Жирле үзидарә органнарына тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенәң Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын оештыру һәм алып бару өлкәсендәге вәкаләтле органына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән рәвештә квартал саен хисап кварталы тәмамланганнан соң 45 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла, моңа дүртенче квартал өчен хисаплылык керми, ул хисап чорыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла.

10 статья. Жирле үзидарә органнарына тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тикшереп тору

Жирле үзидарә органнарына тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тикшереп тору түбәндәгечә башкарыла:

1) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенәң Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын оештыру һәм алып бару өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан – жирле үзидарә органнарының тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен тиешенчә гамәлгә ашырулары өлешендә, түбәндәге юллар белән:

а) дәүләт вәкаләтләрен башкару турында кирәкле документларны, хисапларны һәм мәгълүматны соратып алу;

б) Россия Федерациясенәң һәм Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары нигезендә жирле үзидарә органнарының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча эшчәнлеген урыннарга чыгып тикшерү;

в) жирле үзидарә органнары яисә жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча законнар таләпләрен бозуларны бетерү буенча мәжбүри үтәләргә тиешле язма күрсәтмәләр бирү;

2) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенәң финанс сәясәте өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан – дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган финанс чараларыннан максатчан файдалану өлешендә, түбәндәге юллар белән:

а) дәүләт вәкаләтләрен башкару турында кирәкле документларны, хисапларны һәм мәгълүматны соратып алу;

б) Россия Федерациясенәң һәм Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары нигезендә жирле үзидарә органнарының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча эшчәнлеген урыннарга чыгып тикшерү;

3) Татарстан Республикасы милкендәге матди чараларны әлегә Законда каралган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен жирле үзидарә

органнына түләүсез файдалануга тапшырган очракта, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан – жирле үзидарә органнына дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган дәүләт мөлкәтен саклау һәм тиешенчә куллану өлешендә, түбәндәге юллар белән:

а) дәүләт вәкаләтләрен башкару турында кирәкле документларны, хисапларны һәм мәгълүматны соратып алу;

б) Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары нигезендә жирле үзидарә органнының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча эшчәнлеген урыннарда чыгып тикшерү;

в) бозуларны бетерү һәм аларны булдырмау буенча кирәкле чаралар күрү.

11 статья. Жирле үзидарә органны тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны туктату шартлары һәм тәртибе

1. Жирле үзидарә органны тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны туктату түбәндәге очракларда Татарстан Республикасы законы белән башкарыла:

1) жирле үзидарә органны тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен жайга салу өлкәсендәге законнар таләпләрен үтәмәгәндә яисә тиешенчә үтәмәгәндә;

2) жирле үзидарә органны һәм (яисә) аларның вазыйфай затлары әлеге Закон таләпләрен бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләренә үтәмәгәндә;

3) федераль законнар яисә Татарстан Республикасы законнары жирле үзидарә органны тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен үтәү мөмкинлеген юкка чыгарырылык итеп үзгәртелгәндә.

2. Жирле үзидарә органны тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны туктату дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган файдаланылмаган финанс чараларын һәм матди чараларны кайтаруны таләп итә.

3. Жирле үзидарә органны дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча законнар таләпләрен үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын оештыру һәм алып бару өлкәсендәге вәкаләтле органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең финанс сәясәте өлкәсендәге вәкаләтле органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендәге вәкаләтле органы күрсәтелгән хокук бозулар ачылганнан соң 10 көн эчендә жирле үзидарә органнына аларны бетерү турында күрсәтмә жиберәләр.

4. Ачылган хокук бозуларны бетерү турындагы күрсәтмә жирле үзидарә органына кергән көненән алып ун көннән дә соңга калмыйча мәжбүри рәвештә каралырга тиеш. Күрсәтмәне карау нәтижәләре хакында мондый күрсәтмәне жибергән органга кичекмәстән язма рәвештә хәбәр ителә.

5. Әлеге статьяның 1 өлешендә каралган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын оештыру һәм алып бару өлкәсендәге вәкаләтле органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең финанс сәясәте өлкәсендәге

вәкаләтле органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мөлкәти мөнәсәбәтләр өлкәсендәге вәкаләтле органы үз компетенцияләре нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына жирле үзидарә органнары тарафыннан дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны туктату турында тәкъдимнәр һәм тиешле Татарстан Республикасы законы проектын кертәләр.

12 статья. Йомгаклау нигезләмәләре

1. Әлеге Закон 2016 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

2. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары әлеге Закон үз көченә кәргән көннән алып өч ай эчендә аңа туры китерелергә тиеш.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2015 елның 3 ноябре
№ 92-ТРЗ

“Татарстан Республикасы муниципаль районнарының
жирле үзидарә органнарына муниципаль районга
керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы
муниципаль норматив хокукый актлары
регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат
жыю буенча Татарстан Республикасының
дәүләт вәкаләтләрен бирү турында”
Татарстан Республикасы Законына
кушымта

Жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат жыю буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләрнең гомуми күләмен билгеләү өчен нормативларны исәпләп чыгару методикасы

Әлеге Методика муниципаль районнарының жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүмат жыю буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен (алга таба – дәүләт вәкаләтләре) гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль районнар бюджетларына бирелә торган субвенцияләрнең гомуми күләмен исәпләп чыгару өчен билгеләнә.

I -муниципаль районуна субвенция күләме түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$S_j = O_j : V \times R \times K_j,$$

монда:

S_j – i -муниципаль районы бюджетына дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен субвенция күләме;

O_j – i -муниципаль районында хезмәт хакына карата түләүләрен исәпкә алып (бер елга исәпләгәндә), дәүләт вәкаләтләрен башкаручы белгечкә тулаем акчалата түләүне бирү чыгымнары;

V – план елына производство календаре белән билгеләнгән эш вакыты, сәгать;

R – бер жирлектән Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүматны алуга һәм эшкәртүгә вакыт нормасы, бер елга сәгать (1 сәгать күләмендә билгеләнә);

K_j – i -муниципаль районындагы жирлекләр саны.

Дәүләт вәкаләтләрен башкаручы белгечкә тулаем акчалата түләүне бирү чыгымнары түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_i = (Z_i + N_i) \times 12,$$

монда:

Z_i – i -муниципаль районын хезмэт өчен түләү төркеменә кертүне исәпкә алып, i -муниципаль районы башкарма комитетының (башкарма комитеты аппаратының) I категория белгече вазыйфасы дәрәжәсендә билгеләнә торган айлык акчалата түләү күләме;

N_i – хисап чорына хезмэт хакына карата түләүләр.

Татарстан Республикасының тапшырылган дәүләт вәкаләтләре гамәлгә ашырылганда хезмэт хакына карата түләүләр чыгымнары исәбенә эш бирүче тарафыннан федераль законнар нигезендә федераль бюджетка, Россия Федерациясе Пенсия фонды бюджетына, Россия Федерациясе Социаль иминият фонды бюджетына (производстадагы бәхетсезлек очракларыннан һәм һөнәри авырулардан мәжбүри социаль иминләштерү кертемнәрен кертәп), Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды һәм территориаль мәжбүри медицина иминияте фондлары бюджетларына күчәрелә торган хезмэт хакына карата түләүләр керә.

Хезмэт хакына карата түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$N_i = Z_i \times F,$$

монда:

F – хезмэт хакына карата түләүләрнең ставкасы.